

Viljan Individ och Familj AB
Org.nr. 556477–8958
kontakt@viljan.se

Beslut

Datum 2026-01-14

Dnr 2024:9816

Sida **1 (20)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Broarps skola belägen i Eksjö kommun
med Viljan Individ och Familj AB som huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Broarps skola. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Broarps skola i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i låg utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver variera undervisningens arbetssätt och arbetsformer ytterligare samt ge eleverna möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i låg utsträckning en undervisning som möter deras stödbehov.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver anpassa undervisningens arbetssätt och innehåll ytterligare utifrån elevernas behov och förutsättningar samt ge eleverna ett mer individanpassat lärarstöd.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och konkret stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **14 augusti 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i låg utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Undervisningens mål och syfte

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål, men lärarna tydliggör inte kontinuerligt syftet med olika arbetsmoment för eleverna. Visserligen är kunskapsmålen utgångspunkt när lärarna planerar och genomför undervisningen, men de förklarar sällan vad olika arbetsuppgifter syftar till, förutom när arbetsområden introduceras. Det förekommer emellertid att lärarna samtalar med eleverna om kunskapsmålen, främst i samband med samtal om betyg och bedömning. Lärarna beskriver dock att de ibland inte når fram till eleverna om de berättar för dem vad de ska lära sig och varför kunskapen är viktig. Dessutom undviker lärarna ibland sådana samtal och fokuserar i stället på att vara tydliga med vad eleverna ska göra, exempelvis för att få ett visst betyg, eftersom elever med bristande självförtroende ibland reagerar negativt när lärarna exempelvis beskriver nyttan genom att hänvisa till framtida arbete. Eleverna har vanligen en problematisk skolgång bakom sig och lärarna lägger initialt därför stort fokus på att

skapa goda relationer till eleverna samt på att de ska klara att vara i skolan och genomföra sina skoluppgifter.

Variation i undervisningen

Undervisningen saknar tillräcklig variation sett till aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära. Undervisningen består främst av enskilt arbete i elevernas egna rum, även om det i vissa ämnen förekommer inslag där de arbetar tillsammans. Undervisningen i flera praktiskt-estetiska ämnen sker huvudsakligen helt enskilt tillsammans med läraren. Det är vanligt att uppgifterna består av arbete i läroböcker eller i häften men det förekommer att arbetssätt och uppgifter varierar, även när eleverna arbetar enskilt, såsom att se på film eller att göra frågesport eller ett collage. Även om det finns elever som uttrycker att de föredrar att arbeta enskilt i sitt rum säger eleverna också att det blir ensamt och att de önskar arbeta mer tillsammans med andra elever. De undviker dessutom vissa aktiviteter, som att sjunga i ämnet musik, när de är ensamma med läraren. Lärarna har identifierat att de behöver se till att eleverna får mer möjligheter att undervisas tillsammans, dels för att de ska kunna uppnå samtliga mål i kursplanerna, dels för att de behöver få lära tillsammans. Lärarna säger dock att vissa hinder finns som begränsar möjligheterna, exempelvis lokaler. Eleverna har möjlighet att redovisa sina kunskaper på några olika sätt, även om skriftliga redovisningar dominerar. Elever som visar sina kunskaper bättre muntligt får göra det och alternativa redovisningssätt förekommer. I exempelvis ämnet musik spelar ibland läraren in när de sjunger eller spelar tillsammans och eleverna kan på så sätt visa vad de kan.

Undervisningen innehåller sällan övningar där eleverna får reflektera och diskutera tillsammans. Lärarna arbetar visserligen för att det ska vara ett tillåtande klimat genom att tydliggöra förhållningsregler och vad som gäller på skolan, så att alla elever vågar uttrycka sig. Exempelvis förbereder de eleverna när det ska komma nya elever till klassen genom att samtala om hur det kändes när de själva var nya, så att den nya eleven tas emot på ett bra och respektfullt sätt. Även om lärarna arbetar för att eleverna ska våga delta i samtal får de sällan träna på att diskutera olika ämnen och teman i undervisningen. Eleverna får främst träna på att reflektera tillsammans samt uttrycka sina åsikter och lyssna till andras åsikter i samband med att de förbereder sig inför de muntliga delarna vid nationella ämnesprov. Även eleverna uttrycker att de visserligen vågar säga vad de tycker om de skulle

diskutera tillsammans, men att de inte övar på detta i undervisningen, förutom när de tränar inför nationella prov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver variera undervisningens arbetssätt och arbetsformer ytterligare samt ge eleverna möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att undervisningen saknar tillräcklig variation för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Eleverna ges små möjligheter att arbeta tillsammans och därmed att lära av varandra. Dessutom får de sällan öva på att reflektera och diskutera tillsammans i undervisningen. Det finns en risk att alltför mycket enskilt arbete leder till bristande engagemang hos eleverna, vilket kan begränsa deras lärande. Kommunikation och samtal är också viktiga för elevers kunskapsutveckling. Det är dessutom viktiga förmågor för elevernas möjligheter till inflytande och att vara aktiva samhällsmedborgare.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utvecklar arbetet med att variera undervisningen så att eleverna ges större möjligheter att arbeta tillsammans och även regelbundet får träna på att diskutera olika ämnen i undervisningen. Förslagsvis kan lärarna, i samverkan med specialpedagogisk personal, initialt kartlägga vilka hinder som finns för mer varierade arbetssätt, arbetsformer och gemensamma diskussioner, för att därefter kunna undanröja dessa hinder och skapa fler möjligheter till variation. Exempel på hinder kan vara sådant som personalorganisation, scheman, lokaler, trygghetsaspekter eller kompetens. Lärarna bör i detta arbete även se över vilka stödstrukturer som behövs för att alla elever ska ges möjlighet att delta i övningar för gemensam reflektion och diskussion.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas

förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i låg utsträckning en undervisning som möter deras stödbehov.

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Lärarna anpassar i begränsad omfattning arbetssätt och arbetsuppgifter efter elevernas individuella förutsättningar och behov. När resursskolan tar emot nya elever ansvarar specialpedagogen för att inhämta information från elevens tidigare skola, och såväl lärare som resurspersonal tar därefter del av uppgifterna. Ibland är informationen begränsad och stämmer inte överens med de behov som framträder när eleven börjar på resursskolan, och därför genomför de vid behov även kartläggningar av elevernas kunskaper, främst i ämnena svenska, engelska och matematik. Personalen delger sedan varandra löpande de iakttagelser de gör kring elevernas förutsättningar och behov i arbetslaget för att möjliggöra anpassningar. Alla elever på skolan har en förkortad skoldag som innebär att de undervisas vid maximalt sex lektionspass om 40 minuter per lektion och dag, oavsett elevernas individuella behov. Elever som behöver mindre undervisningstid kan emellertid få det. Även arbetssätten anpassas i begränsad omfattning till elevernas olika behov, då undervisningen främst sker enskilt, trots att det finns elever som i större utsträckning behöver få undervisning tillsammans med andra elever. Eleverna får i vissa ämnen visserligen arbetsuppgifter med olika svårighetsgrad utifrån deras kunskapsnivåer, men det är också vanligt att alla elever arbetar med samma material. De anpassningar som lärarna gör handlar delvis om att minska mängden arbetsuppgifter eller att ge elever mer tid att genomföra dem. Eleverna uppger också att uppgifterna i vissa ämnen är för lätta för dem.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna får inte ett tillräckligt aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Lärarna introducerar visserligen de arbetsuppgifter som eleverna ska arbeta med i början av ett nytt arbetsområde eller i samband med lektionsstart. Vid behov har enskilda elever därtill tillgång till inlästa läromedel, bildstöd och tidshjälpmedel som stöd för att kunna genomföra arbetsuppgifterna. Dessutom kan elever få skrivstöd av personal. Det är dock vanligt att lektioner även inleds med att eleverna går direkt till sina studierum och fortsätter med det arbete där de slutade senast inom ett ämne, utan en instruktion om lektionsinnehållet. Lärarna följer inte heller alltid upp om eleverna faktiskt har förstått uppgiften innan de börjar arbeta. Lärarna beskriver att det varierar om eleverna kommer i gång med sina arbetsuppgifter och det förekommer att lärare uppmärksammar att elever inte har förstått vad de ska göra först när eleven har arbetat klart. Även om eleverna vid behov kan få tillgång till tidshjälpmedel eller bli påmind om hur lång tid som återstår av lektionen uppger eleverna att de sällan får information om hur länge de ska arbeta med en specifik uppgift.

Struktur i undervisningen

Undervisningens struktur ger en begränsad förutsägbarhet för eleverna och beredskapen för att vid behov ställa om undervisningen är liten. Eleverna ges vissa möjligheter till förutsägbarhet då skoldagarnas och lektionernas start- och sluttider samt rutinerna vid skoldagens början är förankrade hos eleverna. Rektorn har dessutom organiserat verksamheten så att eleverna möter ett begränsat antal personal, och att det är samma lärare och resurspersonal som återkommer i undervisningen. I viss mån får eleverna också information om avvikelser från schemat, som exempelvis planerade utflykter eller personalförändringar. Även om eleverna har tillgång till scheman med information om ämne, tid och ansvarig lärare vid sina arbetsplatser, har lärarna sällan en genomgång av skoldagens innehåll och ibland inte heller lektionernas innehåll. Detta innebär att elevernas möjlighet att få veta vad de kan förvänta sig eller vad som förväntas av dem under dagen begränsas. Vissa elever uttrycker att de inte får någon förberedelse alls vid lektionerna och att de bara fortsätter med arbetsuppgifter där de slutade senast. Även om lärarna stämmer av elevernas dagsform på morgonen, exempelvis via personal i boendet, och känner till att undervisningen ibland inte går att genomföra som planerat, är beredskapen för att ställa om undervisningen liten. Detta då arbetssätt och uppgifter sällan kan utföras på olika sätt utifrån elevernas skiftande dagsform. När lärarna tillfälligt ändrar undervisningen handlar det ofta om

att eleverna får arbeta med enklare uppgifter, ta rast eller göra en aktivitet utanför skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver anpassa undervisningens arbetssätt och innehåll ytterligare utifrån elevernas behov och förutsättningar samt ge eleverna ett mer individanpassat lärarstöd.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att anpassningarna av arbetssätt och arbetsuppgifter i undervisningen inte tar tillräcklig hänsyn till elevernas individuella förutsättningar och behov. Härtill är det stöd som lärarna ger när eleverna ska komma i gång och genomföra arbetsuppgifter alltför begränsat. Det finns en risk att ett begränsat lärarstöd, i kombination med otillräckligt individanpassade arbetssätt och arbetsuppgifter, gör att eleverna tappar motivationen och uppfattar undervisningen som mindre meningsfull. Detta kan i sin tur leda till att undervisningen inte främjar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utvecklar arbetet med att ge eleverna en individanpassad undervisning. Lärarna kan tillsammans med specialpedagogen och rektorn inventera vilka behov av anpassningar, vad gäller såväl arbetssätt som arbetsuppgifter, som de i nuläget har svårt att möta utifrån varje elevs behov och förutsättningar. I arbetet bör förslagsvis ingå att lärarna, med stöd av specialpedagogen och under ledning av rektorn, identifierar faktorer som påverkar lärarnas möjligheter att anpassa undervisningens innehåll och uppgifter på ett sätt som möter elevernas behov av stimulans och utmaningar, samt vidtar åtgärder för att hantera dessa begränsningar. Exempel på faktorer att utgå ifrån kan vara materialtillgång, personalens kompetens och eventuella behov av kompetensutveckling. Lärarna kan även kartlägga vilka olika strategier som används i dagsläget för att ge eleverna stöd att komma i gång och bibehålla sitt engagemang för skolarbetet, och diskutera hur dessa kan utvecklas för att lärarna i högre grad ska kunna ge eleverna ett behovsanpassat stöd.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära, men strategier för att tydligt förmedla höga förväntningar på eleverna saknas. Lärarna arbetar aktivt för att utveckla goda relationer med eleverna och motiverar dem i skolarbetet genom att exempelvis ge dem beröm och förstärka det som fungerar bra. Det förekommer också att lärarna tar tillvara elevernas intressen i undervisningen, exempelvis i de praktiskt-estetiska ämnena, vilket kan stärka deras motivation. Lärarna visar också att de tror att eleverna kommer att klara uppgifter som de tycker är svåra genom att hänvisa till att eleverna tidigare har klarat liknande uppgifter. Även om lärarna visar att de förväntar sig att eleverna ska klara att genomföra sina uppgifter finns det också inslag som uttrycker att förväntningarna på eleverna inte är så höga. Exempelvis får elever ibland uppgifter som inte är tillräckligt utmanande för dem och samtliga elever har en förkortad skoldag, oavsett behov.

Eleverna ges ett begränsat stöd för att få syn på sitt eget lärande och sina förmågor. Även om lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling visar de inte eleverna med regelbundenhet hur de har utvecklats i sitt lärande så att de kan bli medvetna om både sina styrkor och behov. Det förekommer visserligen att lärarna berättar för eleverna vad som har gått bra på lektionerna och ibland även vad de behöver bli bättre på och vid

utvecklingssamtal förs samtal om hur det går för eleverna. Alla elever är dock inte med på sina utvecklingssamtal och eleverna säger att lärarna inte berättar för dem vad de har lärt sig, förutom när de får veta om de har klarat en viss uppgift och vad de behöver göra för att få ett visst betyg. Eleverna får dock inte sådan information i alla ämnen. Någon enstaka lärare synliggör vad eleverna har lärt sig genom att spara material för att visa eleverna deras utveckling allt eftersom.

Elevers involvering i undervisningen

Eleverna involveras endast till viss del vid utformningen av undervisningen. Det finns visserligen elevråd och klassråd samt en brevlåda där eleverna kan lämna in förbättringsförslag, men eleverna säger att lärarna inte frågar dem vad de tycker om undervisningen. De får dock ibland svara på frågor i en enkät där de också kan uppge om de tycker att de får tillräcklig hjälp i undervisningen, men enkäten handlar huvudsakligen om trygghet och studiero. För att eleverna ska ges vissa möjligheter att påverka undervisningens innehåll och utformning låter lärarna ibland deras olika intressen påverka innehållet i undervisningen, och eleverna kan få välja hur de vill redovisa sina kunskaper. Möjligheterna begränsas dock av läromedlet som styr redovisningsformen. Härtill får eleverna ibland frågor om vissa aktiviteter på lektioner i ämnet idrott och hälsa. Samtidigt uttrycker lärarna att påverkansmöjligheterna är begränsade.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ge eleverna ett mer aktivt och konkret stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna i undervisningen inte får tillräckliga förutsättningar att få syn på sitt eget lärande och sina förmågor. Det är viktigt att varje elev ges möjlighet att samtala om sitt lärande och sina förmågor, även om det inte alltid leder fram till att eleverna når kunskapsmålen. Det kan vara särskilt motiverande för elever som har svårt att nå målen att se vad de har lärt sig och att de har möjlighet att lära, vilket också kan stärka elevernas tro på den egna kapaciteten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, utvecklar metoder för att synliggöra elevernas förmågor och lärande på ett väl anpassat sätt som en planerad del i undervisningen. Arbetet kan förslagsvis inledas med att lärarna delger varandra exempel på hur de gör för att visa elevernas progression i lärandet. Detta arbete kan med fördel kopplas till lärarnas arbete med att tydliggöra syfte och mål för eleverna i undervisningen. Förslagsvis kan även formerna för utvecklingssamtalen ses över för att öka elevernas delaktighet vid dessa.

På Skolinspektionens vägnar

X Kristina Svensson

Kristina Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Cristina Svensson

X Camilla Adler

Camilla Adler

Föredragande

Signerat av: Camilla Adler

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Broarps skola med Viljan Individ och Familj AB som huvudman ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 20 elever i årkurs 4–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Broarps skola den 2 december 2025 och genomförde en digital intervju med rektorn den 4 december 2025. Besöket genomfördes av utredare Camilla Adler och undervisningsråd Kristina Svensson.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med övrig personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.